NUCLEAR MATERIAL

Cooperation

Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and LATVIA

Signed at Riga December 3, 2007

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966 (80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

"...the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence... of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof."

LATVIA

Nuclear Material: Cooperation

Agreement signed at Riga December 3, 2007; Entered into force December 3, 2007.

AGREEMENT BETWEEN

THE DEPARTMENT OF ENERGY OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND

THE MINISTRY OF THE INTERIOR OF THE REPUBLIC OF LATVIA FOR

COOPERATION IN THE PREVENTION OF ILLICIT TRAFFICKING IN NUCLEAR AND OTHER RADIOACTIVE MATERIAL

The Department of Energy of the United States of America (DOE) and the Ministry of the Interior of the Republic of Latvia (MOI), hereinafter referred to jointly as the "Parties";

Desiring to implement the Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Latvia Concerning Cooperation in the Area of the Prevention of Proliferation of Weapons of Mass Destruction of December 11, 2001, as amended (hereinafter referred to as the Counterproliferation Agreement), as it pertains to countering the proliferation of weapons of mass destruction, and technology, materials, and expertise related to such weapons;

Desiring to cooperate to prevent the illicit trafficking in nuclear and other radioactive material through technical and methodological cooperation, including the improvement of systems for the detection and identification of these materials at those state border crossing places of the Republic of Latvia (hereinafter Latvia) as the Parties jointly determine; and

Having regard to the obligations of Latvia deriving from its membership in the European Community and the European Atomic Energy Community;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

For purposes of this Agreement:

- 1. "Special nuclear material" means plutonium, and uranium enriched to levels of 20% or higher in the isotope U-235.
- 2. "Other radioactive materials" include, but are not limited to, radioactive sources suitable for use in radiological dispersal devices.

ARTICLE II

- 1. In accordance with the terms of this Agreement, the DOE, through its National Nuclear Security Administration, may provide the MOI, assistance at no cost in the form of equipment, materials, training and services for MOI's use at those state border crossing places of Latvia as the Parties jointly determine, for the purpose of detecting and interdicting illicit trafficking in special nuclear material and other radioactive materials which are entering or exiting the territory of Latvia.
- 2. The MOI or its designated implementing agents shall use all materials (including supplies, equipment and instruments), training and services provided in accordance with this Agreement exclusively for the purpose of detecting and interdicting illicit trafficking in special nuclear material and other radioactive materials which are entering or exiting the territory of Latvia.
- 3. This Agreement and all activities undertaken in accordance with this Agreement shall be subject to the provisions of the Counterproliferation Agreement. In the event of any discrepancies between this Agreement and the Counterproliferation Agreement, the provisions of the Counterproliferation Agreement shall prevail.

ARTICLE III

1. Each Party to this Agreement shall have the right, following written notification to the other Party, to delegate responsibilities for the implementation of this Agreement to other agencies, departments or units of its respective Government.

2. Each Party to this Agreement shall have the right, following written notification to the other Party, to designate technical liaison representatives for equipment, materials, training and services provided pursuant to this Agreement.

ARTICLE IV

- 1. Within the framework of this Agreement, DOE's technical assistance may include:
  - a. Delivery and installation at those state border crossing places of Latvia as the Parties jointly determine of equipment adapted as appropriate for customs control conditions (including testing, setup and demonstration of the equipment);
  - b. Delivery of spare parts kits, test equipment and other maintenance equipment to maintain the DOE-supplied equipment;
  - c. Training of MOI personnel and other appropriate personnel in detection of special nuclear material and other radioactive materials, and in the proper use and maintenance of the equipment provided by DOE;
  - d. Support for maintenance of the equipment provided by DOE, as set forth in a maintenance and sustainability plan jointly agreed by the Parties; and
  - e. Additional areas of cooperation as may be agreed by the Parties in writing.
- 2. By mutual agreement of the Parties, technical workshops, consultations, site surveys and acceptance testing of materials and installed equipment may be conducted. By mutual agreement of the Parties, joint working groups of technical experts may be formed to exchange technical information and to make proposals on technical and training matters related to the effective implementation of this Agreement.
- 3. Conditions of assistance provided under this Agreement shall be defined by separate contracts or arrangements between DOE and MOI or their designated implementing agents. In case of any inconsistency between these contracts or arrangements and this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.

4. Pursuant to the terms of this Agreement, DOE may, at its discretion, provide the MOI and its designated implementing agents with other types of assistance subject to the written agreement of both Parties.

ARTICLE V

- 1. The MOI and its designated implementing agents shall assist the DOE and its designated implementing agents during implementation of the Agreement.
- 2. The MOI and its designated implementing agents shall coordinate with other appropriate Latvian ministries, agencies and organizations to ensure that materials, including supplies, equipment and instruments, provided to the MOI under this Agreement are afforded priority processing to allow prompt engineering approvals and equipment and materials deliveries to their ultimate destination within Latvia.
- 3. The MOI and its designated implementing agents shall coordinate with the appropriate Latvian ministries, agencies, and organizations to ensure that appropriate security measures are provided for United States government personnel, contractors and materials, including supplies, equipment and instruments, at those facilities associated with work under this Agreement.
- 4. The MOI and its designated implementing agents shall facilitate the examination by the appropriate Latvian ministries, agencies and organizations of all materials, including supplies, equipment and instruments, received under this Agreement, and provide confirmation to the DOE of their acceptability within ten days of receipt of the results of such examinations. The terms and conditions for repair or replacement of non-complying materials, including supplies, equipment and instruments, will be set forth in the contract(s) under which the materials, including supplies, equipment and instruments, are provided under this Agreement.

ARTICLE VI

In addition to the audit and examination rights set forth in Article XII of the Counterproliferation Agreement, DOE representatives shall have the right to monitor the implementation of terms of contracts and the progress of work under this Agreement, at facilities on the territory of Latvia.

ARTICLE VII

The MOI shall furnish the U. S. Customs and Border Protection with data on any detections or seizures of unauthorized special nuclear material and other radioactive materials that are in breach of customs legislation, in accordance with the provisions of the Agreement between the European Community and the United States of America on Customs Cooperation and Mutual Assistance in Customs Matters of May 28, 1977, as amended.

ARTICLE VIII

As appropriate, the Parties may enter into implementing arrangements to carry out the provisions of this Agreement. In case of any inconsistency between this Agreement and any such arrangements, the provisions of this Agreement shall prevail.

ARTICLE IX

This Agreement shall enter into force upon signature and remain in force for the duration of the Counterproliferation Agreement. The Agreement may be amended by written agreement of the Parties and may be terminated by either Party upon at least 90 days' prior written notification to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Riga this 3rd day of December 2007, in duplicate in the English and Latvian languages, both texts being equally authentic.

FOR THE DEPARTMENT OF ENERGY FOR THE MINISTRY OF THE INTERIOR OF THE UNITED STATES OF OF THE REPUBLIC OF LATVIA:

AMERICA:

Impassador (

AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU ENERĢĒTIKAS DEPARTAMENTA UN LATVIJAS REPUBLIKAS IEKŠLIETU MINISTRIJAS LĪGUMS PAR

SADARBĪBU KODOLMATERIĀLU UN CITU RADIOAKTĪVO MATERIĀLU NELIKUMĪGAS TIRDZNIECĪBAS NOVĒRŠANAS JOMĀ

Amerikas Savienoto Valstu Enerģētikas departaments (ED) un Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija (IEM), turpmāk tekstā abas kopā "Puses";

Vēlēdamās īstenot 2001. gada 11. decembra Amerikas Savienoto Valstu valdības un Latvijas Republikas valdības līgumu par sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas jomā ar grozījumiem, turpmāk tekstā Ieroču izplatīšanas novēršanas līgums, kas paredz masu iznīcināšanas ieroču un ar šādiem ieročiem saistīto tehnoloģiju, materiālu un speciālo zināšanu izplatīšanas apkarošanu;

Vēlēdamās sadarboties, lai novērstu kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu nelikumīgu tirdzniecību, īstenojot tehnisko un metodoloģisko sadarbību, tajā skaitā pilnveidojot minēto materiālu atklāšanas un identificēšanas sistēmas tajās Latvijas Republikas (turpmāk tekstā Latvija) valsts robežas šķērsošanas vietās, kuras Puses kopīgi izvēlējušās, kā arī

Ņemot vērā saistības, kas izriet no Latvijas pievienošanās Eiropas Kopienai un Eiropas Atomenerģijas Kopienai;

Ir vienojušās par sekojošo:

I PANTS

Šī Līguma izpratnē:

- 1. "Īpašie kodolmateriāli" ir plutonijs un bagātinātais urāns, kurā izotopa U-235 koncentrācija ir 20% un vairāk.
- 2. "Citi radioaktīvie materiāli" ietver sevī radioaktivitātes avotus, kurus izmanto radiācijas izplatīšanas ierīču izgatavošanai, bet neaprobežojoties ar tiem.

II PANTS

- 1. Saskaņā ar šī Līguma noteikumiem ED ar savas Nacionālās Kodoldrošības administrācijas palīdzību bez maksas var nodrošināt IEM ar aprīkojumu, materiāliem, apmācībām un pakalpojumiem tajās Latvijas valsts robežas šķērsošanas vietās, kuras Puses kopīgi izvēlējušās, lai atklātu un novērstu nelikumīgu tirdzniecību ar īpašo kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu, kurus ieved vai izved no Latvijas teritorijas.
- 2. IEM vai tās deleģētie pārstāvji izmanto visus saskaņā ar šo Līgumu piegādātos materiālus (tajā skaitā piederumus, aprīkojumu un instrumentus), sniegto apmācību un pakalpojumus tikai un vienīgi ar mērķi atklāt un novērst nelikumīgu tirdzniecību ar īpašo kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu, kurus ieved vai izved no Latvijas teritorijas.
- 3. Šo Līgumu un visas saskaņā ar šo Līgumu veiktās darbības reglamentē Ieroču izplatīšanas novēršanas līguma noteikumi. Gadījumā, ja rodas neatbilstība starp šo Līgumu un Ieroču izplatīšanas novēršanas līgumu, Ieroču izplatīšanas novēršanas līguma noteikumi ir noteicošie.

III PANTS

1. Katra šī Līguma Puse ir tiesīga deleģēt šī Līguma pienākumu izpildi citām savas valdības aģentūrām, departamentiem vai struktūrvienībām, rakstiski paziņojot par to otrajai Pusei.

Ţ

2. Katra šī Līguma Puse ir tiesīga norīkot šajā Līgumā paredzētā aprīkojuma, materiālu, apmācību un pakalpojumu tehniskos koordinatorus, rakstiski paziņojot par to otrajai Pusei.

IV PANTS

- 1. Šī Līguma ietvaros ED sniegtā tehniskā palīdzība var ietvert:
  - a. Konkrētajiem muitas kontroles nosacījumiem pielāgota aprīkojuma piegāde un uzstādīšana tajās Latvijas valsts robežas šķērsošanas vietās, kuras Puses kopīgi izvēlējušās (ieskaitot aprīkojuma testēšanu, iestatīšanu un demonstrēšanu);
  - b. Rezerves daļu komplektu, testēšanas iekārtu un cita ED piegādātā aprīkojuma uzturēšanas un tehniskās apkopes aprīkojuma piegāde;
  - IEM personāla un cita attiecīgā personāla apmācības īpašo kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu atklāšanas un ED piegādātā aprīkojuma uzturēšanas un tehniskās apkopes jautājumos;
  - d. ED piegādātā aprīkojuma uzturēšanas un tehniskās apkopes nodrošināšana, kas paredzēta uzturēšanas un ilgspējas plānā, par kuru Puses ir savstarpēji vienojušās, un
  - e. Papildus sadarbības jomās, par kurām Puses var rakstiski vienoties.
- 2. Puses, savstarpēji vienojoties, var rīkot tehniskos darbseminārus, konsultācijas, materiālu un uzstādītā aprīkojuma apskati uz vietas un pieņemšanas-nodošanas pārbaudes. Puses, savstarpēji vienojoties, var izveidot apvienotas tehnisko speciālistu darba grupas, kuru mērķis ir tehniskās informācijas apmaiņa un ieteikumu izstrādāšana ar efektīvu šī Līguma īstenošanu saistītajos tehniskajos un apmācību jautājumos.
- 3. Šajā Līgumā paredzētās palīdzības sniegšanas nosacījumi definēti atsevišķos līgumos vai vienošanās starp ED un IEM vai to deleģētajiem pārstāvjiem. Gadījumā, ja rodas neatbilstība starp minētajiem līgumiem vai vienošanām un Līgumu, šī Līguma noteikumi ir noteicošie.
- 4. Saskaņā ar šī Līguma noteikumiem ED pēc savas izvēles var sniegt IEM un tās deleģētiem pārstāvjiem cita veida palīdzību, par kuru Puses noslēdz rakstisku līgumu.

V PANTS

1. IEM un tās deleģētie pārstāvji sniedz palīdzību ED un tās deleģētiem

pārstāvjiem šī Līgumā īstenošanā.

- 2. IEM un tās deleģētie pārstāvji saskaņo savu darbību ar citām attiecīgajām Latvijas ministrijām, aģentūrām un organizācijām, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar šo Līgumu IEM piegādātajiem materiāliem, tajā skaitā piederumiem, aprīkojumam un instrumentiem, tiek piešķirts prioritāri apstrādājamo materiālu statuss, kas nodrošina iespēju nekavējoties saņemt nepieciešamās inženiertehnisko speciālistu atļaujas un piegādāt aprīkojumu un materiālus to galamērķī Latvijas teritorijā.
- 3. IEM un tās deleģētie pārstāvji saskaņo savu darbību ar citām attiecīgajām Latvijas ministrijām, aģentūrām un organizācijām, lai nodrošinātu atbilstošu Amerikas Savienoto Valstu personāla, darbuzņēmēju un materiālu, tajā skaitā piederumu, aprīkojuma un instrumentu, drošību telpās un vietās, kas saistītas ar šajā Līgumā paredzēto darbu izpildi.
- 4. IEM un tās deleģētie pārstāvji nodrošina, ka attiecīgās Latvijas ministrijas, aģentūras un organizācijas organizē saskaņā ar šo Līgumu IEM piegādāto visu materiālu, tajā skaitā piederumu, aprīkojuma un instrumentu, pārbaudi un iesniedz ED to pieņemamības apstiprinājumu desmit dienu laikā pēc pārbaudes rezultātu saņemšanas. Prasībām neatbilstošu saskaņā ar šo Līgumu IEM piegādāto materiālu, tajā skaitā piederumu, aprīkojuma un instrumentu, remonta vai nomaiņas noteikumi un nosacījumi tiek paredzēti līgumā(-os) par šo materiālu, tajā skaitā piederumu, aprīkojuma un instrumentu, piegādi.

VI PANTS

Papildus Ieroču izplatīšanas novēršanas līguma XII pantā paredzētajām audita un pārbaudes tiesībām, ED pārstāvji ir tiesīgi uzraudzīt līgumu paredzēto noteikumu īstenošanu un šajā Līgumā paredzēto darbu izpildes virzību telpās un vietās, kas atrodas Latvijas teritorijā.

VII PANTS

Saskaņā ar 1977. gada 28. maija Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm par muitu sadarbību un savstarpējo palīdzību muitas lietās (ar grozījumiem) noteikumiem IEM iesniedz Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežapsardzes birojam visus datus par tādu īpašo kodolmateriālu un citu radioaktīvo materiālu atklāšanu vai izņemšanu, kuri tiek pārvadāti, pārkāpjot normatīvus aktus muitas jomā.

VIII PANTS

Puses nepieciešamajos gadījumos ir tiesīgas noslēgt vienošanās attiecībā uz šajā Līgumā paredzēto noteikumu izpildi. Gadījumā, ja rodas neatbilstība starp šo Līgumu un minētajām vienošanām, šī Līguma noteikumi ir noteicošie.

IX PANTS

Šis Līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas datumu un ir spēkā Ieroču izplatīšanas novēršanas līguma spēkā esamības laikā. Līgumu var grozīt ar Pušu rakstisku vienošanos un denonsēt, iesniedzot otrajai Pusei rakstisku paziņojumu par savu nodomu vismaz 90 dienas iepriekš.

TO APLIECINOT, apakšā parakstījušies attiecīgo Valdību likumīgi pilnvarotie pārstāvji ir parakstījuši šo Līgumu.

NOSLĒGTS Rīgā 2007. gada 3. decembrī divos vienlīdz autentiskos eksemplāros angļu un latviešu valodās.

AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU ENERĢĒTIKAS DEPARTAMENTA VĀRDĀ: LATVIJAS REPUBLIKAS IEKŠLIETU MINISTRIJAS VĀRDĀ: